

WYMAGANIA edukacyjne NA OCENY ŚRÓDROCZNE i ROCZNE
dla uczniów klas ósmych w roku szkolnym 2023/24 z przedmiotu Historia

L.p.	* Dział programowy (opcjonalnie)	Wymagania na ocenę				
		dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
1	II wojna światowa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 września 1939 r., 17 października 1939 r. zna postaci Polaków związanych z wojną obronną 1939 r. zna daty: 1940 r., 1941 r. wymienia podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 zna daty: styczeń 1942 r., kwiecień 1943 r. zna postaci: Irena Sendlerowa, Jan Karski, Janusz Korczak, Mordechaj Anielewicz zna daty: sierpień 1941 r., czerwiec 1942 r., listopad 1943 r., 6 czerwca 1944 r. zna postaci: Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie wojna obronna wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny obronnej zna pojęcia: plan „Barbarossa”, dziwna wojna, wojna zimowa, bitwa o Atlantyk opisuje przebieg ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej opisuje okoliczności wojny zimowej i przyłączenia nowych terenów przez ZSRS omawia przebieg bitwy o Anglię omawia przebieg konfliktu na kontynencie afrykańskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje potencjały militarne Polski i Niemiec we wrześniu 1939 r. wskazuje na mapie główne punkty oporu Polaków we wrześniu 1939 r. omawia przebieg działań militarnych we wrześniu 1939 r. wskazuje na mapie przebieg działań wojennych w latach 1939–1941 wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do wojny charakteryzuje okoliczności agresji niemieckiej na Związek Radziecki porównuje okupację niemiecką na terenie Europy Zachodniej i Wschodniej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny i dostrzega skutki wkroczenia Niemców i Sowietów na ziemię polskie charakteryzuje podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 omawia politykę wyniszczenia stosowaną przez nazistów wobec Żydów, Romów i Słowian omawia główne postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> wyjaśnia, kiedy i gdzie doszło do przełomów na frontach wojny, od których rozpoczęła się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia bilans wojny obronnej Polski ocenia politykę Niemiec i ZSRR w latach 1939–1941 dostrzega, na czym polega wyjątkowość zagłady Żydów, której Niemcy dokonali na ziemiach polskich docenia poświęcenie rodziny Ulmów i innych rodzin polskich wspomagających ludność żydowską analizuje wydarzenia wojenne z lat 1942–1944 ocenia postanowienia konferencji w Teheranie z perspektywy interesu Polski dostrzega znaczenie użycia bomb atomowych ocenia postanowienia

		<p>Roosevelt, Bernard Montgomery, Dwight Eisenhower</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 8 maja 1945 r., 6 sierpnia 1945 r., 2 września 1945 r. • zna postaci: Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, marszałkowie sowieccy Koniew i Żukow 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: pacyfikacja, kolaboracja, dywersja, sabotaż, Holokaust, obóz zagłady, obóz koncentracyjny, eksterminacja, getto, Żegota, ŻOB, łapanka • rozumie pojęcia: alianci, drugi front, kamikaze • wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny • wymienia postanowienia konferencji teherańskiej • rozumie pojęcie kapitulacja • wie, co wydarzyło się w Hiroszynie i Nagasaki • wymienia przyczyny klęski państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje postawy władz krajów okupowanych wobec władz niemieckich • wskazuje przyczyny powstania koalicji antyhitlerowskiej • wskazuje na mapie główne bitwy i kierunki działań wojennych w Europie, Afryce i na Dalekim Wschodzie w latach 1942–1945 • omawia postanowienia konferencji w Jałcie i Poczdamie, ze szczególnym uwzględnieniem sprawy polskiej • omawia wydarzenia na frontach w latach 1944–1945 	<p>klęska państw osi</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wydarzenia polityczno-militarne rozgrywające się u schyłku II wojny światowej 	<p>konferencji wielkiej trójki</p>
2	Polska w latach II wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1939 r., 1945 r. • zna postać Hansa Franka • wymienia miejsca zbrodni hitlerowskich • wymienia najstraszniejsze katownie nazistowskie • wymienia ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: folklista, akcja „AB”, pacyfikacja, gestapo, wysiedlenia, wywłaszczenie, okupacja • opisuje życie codzienne Polaków w czasach okupacji • rozumie pojęcia: zbrodnia katyńska, łagier, zsyłka, deportacja 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca zbrodni hitlerowskich; • wskazuje na mapie ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo • wskazuje linię podziału ziem polskich w 1939 r. • porównuje okupację 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje metody stosowane przez nazistów wobec Polaków oraz wie, jaki był ich cel • porównuje polityczne dążenia i sposoby działania okupantów niemieckiego i sowieckiego oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia zbrodnie niemieckie z okresu II wojny światowej na ziemiach polskich • analizuje, na czym polegało kłamstwo katyńskie • ocenia postanowienia układu Sikorski–Majski

		<p>Gubernatorstwo</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1940 r. • zna postaci: Janina Antonina Lewandowska, Stalin • wymienia miejsca masowych egzekucji polskich oficerów • zna daty: 30 lipca 1941 r., kwiecień 1943 r. • zna postaci: Władysław Raczkiewicz, Władysław Sikorski, Iwan Majski, Stanisław Mikołajczyk, Tomasz Arciszewski, Kazimierz Sosnkowski, Tadeusz Komorowski, Władysław Anders, Stanisław Sosabowski, Stanisław Maczek, Stanisław Skalski • wymienia członków rządu polskiego na uchodźstwie • wymienia polskie okręty wojenne biorące udział w II wojnie światowej oraz zna ich osiągnięcia • wymienia główne polskie formacje zbrojne, które walczyły z Niemcami po stronie aliantów • wymienia miejsca ważniejszych bitew 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cele i metody sowieckiej polityki okupacyjnej • rozumie pojęcia: Rada Narodowa, dywizjon, brygada • wskazuje na mapie ważniejsze miejsca bitew • wymienia członków rządu polskiego na uchodźstwie • rozumie pojęcia: Szare Szeregi, akcja „N”, Delegat Rządu na Kraj, V-2, cichociemni • rozwija skróty: ZWZ, SZP, AK, BCh • omawia metody oporu, które stosowali Polacy wobec niemieckiego okupanta • opisuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego • rozumie pojęcie zbrodni wołyńskiej • rozwija skróty: PPR, GL, AL, KRN, PKWN • omawia okoliczności powstania 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki • wymienia powody konfliktu polsko-ukraińskiego w Małopolsce 	<p>niemiecką na różnych terenach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje tereny przyłączone do ZSRS • wskazuje miejsca masowych egzekucji polskich oficerów • charakteryzuje zbrodnię katyńską • omawia cele sowieckiej polityki okupacyjnej i metody, które stosowały władze, aby je osiągnąć • omawia, w jakich okolicznościach utworzono polski rząd na uchodźstwie • przedstawia osiągnięcia jednostek polskich na frontach II wojny światowej • wyjaśnia, dlaczego stosunek aliantów do sprawy polskiej podlegał przemianom • opisuje instytucje i organizacje, które tworzyły Polskie Państwo Podziemne • omawia działalność najważniejszych ugrupowań politycznych działających 	<p>wymienia podobieństwa i różnice między nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki polsko-sowieckie od września 1939 do lipca 1943 r. • charakteryzuje działalność Polaków poza granicami kraju w okresie wojny • charakteryzuje działalność poszczególnych organów Polskiego Państwa Podziemnego • charakteryzuje stosunki polsko-ukraińskie w czasach II wojny światowej • charakteryzuje postawę aliantów zachodnich i Stalina wobec walczącej Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia funkcjonowanie i osiągnięcia Polskiego Państwa Podziemnego • analizuje przyczyny, z powodu których konflikt polsko-ukraiński przyjął tak krwawą formę • ocenia działania komunistów na ziemiach polskich w latach 1943–1944 • dokonuje uproszczonej oceny skutków i znaczenia powstania
--	--	---	--	--	--	---

		<p>stoczonych przez polskie oddziały po stronie aliantów</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna datę 14 lutego 1942 r. • zna postaci: Jan Bytnar, Tadeusz Zawadzki, Henryk Dobrzański, Cyryl Ratajski, Jan Piekałkiewicz, Jan Stanisław Jankowski, Stefan Grot-Rowecki, Michał Karaszewicz-Tokarzewski, Witold Pilecki, Jan Piwnik, Jan Nowak-Jeziorański, Elżbieta Zawacka • wymienia najważniejsze ugrupowania polityczne działające w warunkach konspiracyjnych • zna datę 1944 r. • zna postaci: Stepan Bandera, Wanda Wasilewska, Zygmunt Berling • zna daty: 1 sierpnia 1944 r., 2 października 1944 r. • zna postaci: gen. Tadeusz Bór-Komorowski, płk. Antoni Monter-Chruściel, Jan Stanisław Jankowski, gen. Erich von dem Bach 	<p>Wschodniej</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: plan „Burza”, godzina „W” • omawia zbrodnie nazistowskie dokonane na ludności cywilnej i żołnierzach polskich w trakcie powstania i po jego zakończeniu 	<p>w warunkach konspiracyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie działania i w jakim celu podjął Stalin, by stworzyć na ziemiach polskich nowy ośrodek władzy • wskazuje na mapie Wołyń • omawia cele i formy realizacji planu „Burza”, z uwzględnieniem przyczyny wybuchu powstania warszawskiego • opisuje przebieg działań zbrojnych podczas powstania 		
--	--	---	---	--	--	--

<p>3</p>	<p>Polska i świat po II wojnie światowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1945 r. • wie, jak zostały ukarane osoby odpowiedzialne za zbrodnie wojenne • umie wskazać skutki II wojny światowej • zna daty: 1949 r., 1950–1953 • zna postaci: Henry Truman, Konrad Adenauer, George C. Marshall • podaje nazwy sojuszu wojskowego, który łączyły Stany Zjednoczone i ich partnerów oraz sojuszu łączącego ZSRS i kraje mu podporządkowane • wie, które ziemie należały do II RP, lecz nie znalazły się w powojennych granicach Polski, oraz potrafi wskazać je na mapie • wymienia podstawowe problemy życia codziennego, z jakimi spotykali się Polacy tuż po zakończeniu wojny • zna daty: 1945 r., 1946 r., 1947 r. • zna postaci: Stanisław Mikołajczyk, Bolesław 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa odgrywające kluczową rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ • opisuje warunki, w jakich żyli ludzie w Europie po zakończeniu wojny • wie, co oznaczają skróty: NATO, RWPG, RFN, NRD • rozumie pojęcia: doktryna powstrzymywania, plan Marshalla, żelazna kurtyna, Układ Warszawski, wyścig zbrojeń, zimna wojna, imperializm, propaganda, blok wschodni, blok zachodni, blokada Berlina • opisuje okoliczności rozpadu koalicji antyhitlerowskiej • umie wymienić skutki II wojny światowej dla ziem polskich • rozumie pojęcia: repatriacja, terytorium pojałtańskie, nacjonalizacja, bitwa o handel • wymienia czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i wymienia skutki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe II wojny światowej • wymienia i wskazuje na mapie państwa wchodzące w skład bloków wschodniego i zachodniego • omawia konsekwencje rozpadu koalicji antyhitlerowskiej • opisuje trudności życia codziennego w powojennej Polsce • omawia proces podporządkowywania polskiej gospodarki władzy komunistycznej • omawia zmiany terytorialne i demograficzne na ziemiach polskich po 1945 r. • omawia działania Polaków mające na celu niedopuszczenie do przejścia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów • opisuje losy żołnierzy niepodległościowego • wyjaśnia, w jakim celu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakim celu powstało ONZ • opisuje okoliczności, które doprowadziły do podziału Niemiec • omawia wydarzenia związane z wojną koreańską • charakteryzuje czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce • charakteryzuje życie ludności polskiej na Kresach Wschodnich • charakteryzuje główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów • charakteryzuje rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej • charakteryzuje pozycję i rolę polskiego Kościoła katolickiego po II wojnie światowej • charakteryzuje rolę propagandy w kształtowaniu społeczeństwa • charakteryzuje przyczyny i skutki rewolucji węgierskiej i Praskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu skutków II wojny światowej • analizuje kształtowanie się nowego układu sił politycznych na świecie po II wojnie światowej • dokonuje bilansu skutków II wojny światowej na ziemiach polskich • dokonuje oceny działań komunistów mających na celu zniewolenie Polski • analizuje postawy Polaków wobec władzy komunistycznej • analizuje funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu stalinowskiego na ziemiach polskich • analizuje cechy charakterystyczne dla ustrój krajów znajdujących się w sowieckiej strefie wpływów
-----------------	--	--	--	---	--	---

		<p>Bierut, Władysław Gomułka, Edward Osóbka-Morawski, Józef Cyrankiewicz</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów zna postaci: Stefan Wyszyński, Jan Nowak-Jeziorański, Hieronim Dekutowski „Zapora”, Danuta Siedzikówna „Inka”, Jan Rodowicz „Anoda”, Witold Pilecki zna datę 1952 r. zna postaci: August Emil Fieldorf „Nil”, Konstanty Rokossowski, Bolesław Bierut, Aleksander Zawadzki, Józef Cyrankiewicz zna daty: 1953 r., 1956 r., 1968 r. zna postaci: Nikita Chruszczow, Imre Nagy, Aleksander Dubczek wymienia państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), безпеaka, proces szesnastu, Ludowe Wojsko Polskie, obława augustowska, referendum, PSL, PZPR wyjaśnia, w jaki sposób Polacy starali się nie dopuścić do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów wyjaśnia, w jaki sposób komuniści zapewnili sobie pełnię władzy rozumie pojęcia: Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa, amnestia omawia rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej rozumie pojęcia: stalinizm, procesy pokazowe, bezpieczeństwo, indoktrynacja, propaganda, wróg ludu, ZMP, kolektywizacja wyjaśnia, czym był system totalitarny wyjaśnia, w jakim celu rządzący stosowali propagandę 	<p>władze ogłaszały amnestie dla żołnierzy podziemia niepodległościowego</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady działania komunistycznej gospodarki porównuje system rządów w Polsce i ZSRS wskazuje na mapie państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. opisuje wydarzenia związane z rewolucją węgierską i Praską Wiosną 	<p>Wiosny</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje okres stalinizmu w państwach znajdujących się za żelazną kurtyną 	
--	--	--	--	---	--	--

			<p>i indoktrynowali młodzież</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: inwigilacja, sowietyzacja, destalinizacja, odwilż, Praska Wiosna • wyjaśnia, jakie znaczenie dla tzw. odwilży miała śmierć Stalina i działalność Chruszczowa 			
4	Świat w drugiej połowie XX wieku	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1960 r. • zna postaci: Mahatma Gandhi, Nelson Mandela • umie wskazać przyczyny dekolonizacji • wymienia państwa będące potęgami kolonialnymi • zna daty 1948 r., 1993 r. • zna postaci: Jasir Arafat, Icchak Rabin • zna daty: 1959 r., 1962 r. • zna postaci: Fidel Castro, Nikita Chruszczow • wymienia przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie • zna daty: 1949 r., 1959 r., 1966–1976 • zna postać Mao Zedonga • umie wskazać na mapie Chiny i Japonię • zna daty: 1951 r., 1957 r., 1993 r., 2004 r. • zna postaci: Jean 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: dekolonizacja, apartheid, rasizm, Rok Afryki, Organizacja Jedności Afrykańskiej • wyjaśnia, w jakim celu powstała Organizacja Jedności Afrykańskiej • rozumie pojęcia: syjonizm, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), autonomia • wymienia przyczyny powstania syjonizmu • wyjaśnia, dlaczego Palestyna jest zaliczana do najbardziej zapalnych regionów Bliskiego Wschodu • rozumie pojęcia: odprężenie, kryzys kubański, mur berliński • opisuje formy rywalizacji wielkich 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg dekolonizacji w Indiach, RPA i Algierii • rozróżnia i wymienia skutki dekolonizacji • umie wskazać na mapie: państwo Izrael, obszar Palestyny, Półwysep Synaj, Egipt, Wzgórza Galon, Syrię, Jordanię i Liban • opisuje, jak doszło do powstania państwa Izrael • umie wskazać przyczyny i potencjalne skutki kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, czym było i jak się przejawiało odprężenie w stosunkach międzynarodowych • opisuje stosunki japońsko- 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce • charakteryzuje stosunki Izraela z sąsiednimi państwami • charakteryzuje przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie • omawia, jak układały się stosunki pomiędzy ChRL a ZSRS po 1949 r. • wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Chinach • charakteryzuje okoliczności powstania UE • analizuje proces 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu procesów dekolonizacyjnych w Afryce i Azji • tłumaczy rolę jednostek na losy krajów i świata • analizuje sytuację polityczną Izraela i Palestyny po II wojnie i w czasach współczesnych • analizuje przyczyny i skutki zimnowojennej rywalizacji USA i ZSRS • dokonuje oceny rządów komunistów w Chinach • dostrzega szanse wynikające z powstania UE • ocenia skutki powstania UE • analizuje zjawiska amerykanizacji i globalizacji

		<p>Monnet, Konrad Adenauer, Robert Schuman</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne organy UE i ich funkcje oraz podaje przyczyny jej powstania zna datę 1968 r. zna postać Elvisa Presleya zna zespół The Beatles wymienia postanowienia Soboru Watykańskiego II 	<p>mocarstw w okresie zimnej wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Kuomintang, ChRL, maoizm, wielki skok, rewolucja kulturalna, Tiananmen, azjatycki tygrys wymienia etapy powstawania UE wyjaśnia skróty UE i EWWiS wyjaśnia, czym jest wspólny rynek i co jest podstawowym celem działalności UE rozumie pojęcia: państwo opiekuńcze, społeczeństwo konsumpcyjne, społeczeństwo informacyjne, ruch hipisowski, punk, rock and roll, feminizm, kraje Trzeciego Świata, internet, amerykanizacja, globalizacja, Sobór Watykański II, laicyzacja 	<p>amerykańskie po 1945 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje etapy powstawania UE wskazuje na mapie Europy kraje członkowskie UE opisuje przemiany społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły u schyłku lat 50. i w latach 60. i 70. 	<p>powstawania i rozszerzania się UE</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje proces przemian społecznych w krajach Zachodu, za żelazną kurtyną i w krajach Trzeciego Świata 	
5	Polska Rzeczpospolita Ludowa	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1956 r. zna postaci: Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Edward Ochab 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odwilż, mała stabilizacja, poznański czerwiec, rehabilitacja, 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać na mapie Poznań wyjaśnia, jak doszło do wystąpień w czerwcu 1956 r. oraz jakie były 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zjawiska świadczące o odwilży na ziemiach polskich charakteryzuje życie codzienne w czasach 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia działania Gomułki dostrzega znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich dla

		<ul style="list-style-type: none"> wymienia zjawiska świadczące o odwilży w Polsce zna daty: 1965 r., 1966 r. zna postać Stefana Wyszyńskiego zna daty: 1968 r., 1970 r. zna postaci: Zbigniew Godlewski, Edward Gierek, Stefan Kisielewski zna datę 1976 r. zna postaci: Edward Gierek, Kazimierz Górski, Ryszard Szurkowski, Wojciech Fibak, Irena Szewińska, Mirosław Hermaszewski zna daty: 1978 r., 1979 r. zna postaci czołowych opozycjonistów podaje przykłady twórców ograniczanych przez cenzurę wymienia metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów zna daty: 1980 r., 1981 r. zna postaci: Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Leonid Breżniew, Ryszard Kukliński 	<p>aparaturę partyjną, ZOMO, SB, list otwarty, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, Układ Warszawski</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odwilż, Milenium, Tysiąclecie opisuje przejawy złagodzenia polityki antykościelnej w czasach odwilży rozumie pojęcie polityka antysyjonistycznego wymienia zmiany, które nastąpiły w życiu codziennym Polaków w czasach rządów Gierka wyjaśnia, na czym opierała się polityka gospodarcza Polski za rządów Gierka opisuje sukcesy sportowe Polaków w okresie PRL rozumie pojęcia: cenzura, bibuła, drugi obieg, KOR, WZZ omawia, w jaki sposób starano się łączyć monopol wydawniczy władzy rozumie pojęcia: MKS, NSZZ „Solidarność”, 	<p>ich przebieg i konsekwencje</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia, na czym polegało zaostrzenie polityki władz wobec Kościoła na początku lat 60. omawia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce omawia przyczyny i skutki wystąpień z 1968 r. i 1970 r. omawia przyczyny i wymienia skutki wystąpień z 1976 r. opisuje rozwój gospodarczy PRL za czasów Gierka wymienia przykłady działań opozycji, które miały wesprzeć represjonowanych robotników, uczestników protestów w czerwcu 1976 r. omawia twórczość pisarzy cenzurowanych wskazuje na mapie miejscowości, w których doszło do podpisania porozumień między 	<p>Gomułki</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje spór wokół obchodów Milenium państwa polskiego dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntu studenckiego z 1968 r. i robotniczego z 1970 r. charakteryzuje konsekwencje tych wystąpień dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntów z 1956, 1968, 1970 i 1976 r. dostrzega długofalowe konsekwencje polityki gospodarczej Gierka wyjaśnia, dlaczego tak istotne było złamanie monopolu wydawniczego państwa komunistycznego charakteryzuje metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów wyjaśnia, jakie miały konsekwencje porozumienia sierpniowe charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<p>pojednania polsko-niemieckiego po II wojnie światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce ocenia rządy Gomułki analizuje politykę Gierka i Gomułki ze szczególnym uwzględnieniem działań władzy wobec protestujących ocenia rządy Gierka dostrzega znaczenie wyboru Polaka Karola Wojtyły na tron papieski ocenia wydarzenia 1980 i 1981 r. dostrzega znaczenie wręczenia nagrody Nobla Lechowi Wałęsie w 1983 r. ocenia, czy słusznie stan wojenny uważany jest za kontrowersyjne wydarzenie w historii Polski
--	--	---	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 13 grudnia 1981 r., 1983 r. zna postaci: Wojciech Jaruzelski, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Bogdan Borusewicz, Jerzy Popiełuszko, Grzegorz Przemyk, Czesław Kiszczak wymienia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> porozumienia sierpniowe rozumie pojęcia: internowanie, stan wojenny, sankcje gospodarcze, pacyfikacja omawia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego omawia wydarzenia związane z pacyfikacją kopalni „Wujek 	<ul style="list-style-type: none"> władzę a MKS-ami wskazuje na mapie Katowice omawia najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	
6	Polska i świat na przełomie XX i XXI wieku	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1985 r., 1986 r. zna postaci: Leonid Breżniew, Michaił Gorbaczow, Ronald Reagan zna daty: czerwiec 1989 r., 1990 r. zna postaci: Ryszard Kaczorowski, Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Jacek Kuroń, Adam Michnik, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Aleksander Kwaśniewski, Leszek Miller zna datę 1989 r. zna postaci: Václav Havel, Nicolae Ceausescu 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: mudżahedin, wyścig zbrojeń, głośność, pierestrojka wymienia przyczyny kryzysu gospodarczego w ZSRS na początku lat 80. rozumie pojęcia: okrągły stół, wybory powszechne omawia okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole wymienia najważniejsze osoby biorące udział w obradach okrągłego stołu rozumie pojęcia: Jesień Narodów, aksamitna rewolucja 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Czarnobyl omawia wydarzenia związane z katastrofą atomową w ZSRS i ich skutki wyjaśnia, czym był wyścig zbrojeń oraz wskazuje, kto i z jakich powodów go rozpoczął omawia, jakie konsekwencje dla ZSRS miał udział w konflikcie w Afganistanie wymienia główne postanowienia podjęte podczas obrad okrągłego stołu opisuje rządę Mazowieckiego wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w ZSRS wpłynęły 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje reformy przeprowadzone przez Gorbaczowa omawia sytuację gospodarczo-polityczną ZSRS w latach 80. omawia wyniki i skutki wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 r. charakteryzuje okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole charakteryzuje procesy dekomunizacyjne na obszarze Czechosłowacji, Niemiec, Rumunii 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje proces powolnego upadku ZSRS dostrzega znaczenie wydarzeń 1989 r. dla kształtowania III RP dostrzega symboliczne znaczenie upadku muru berlińskiego dokonyuje próby oceny zmian geopolitycznych na mapie Europy u schyłku XX w. oraz dostrzega szanse i zagrożenia z nich wynikające analizuje przemiany obozu politycznego wywodzącego się z Solidarności dokonyuje próby oceny

		<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1991 r., 1992–1995 • zna postać Michaiła Gorbaczowa • zna daty: 1990 r., 1991 r., 1997 r. • zna postaci: Jan Olszewski, Aleksander Kwaśniewski, Lech Wałęsa, Hanna Suchocka, Bronisław Komorowski, Lech Kaczyński • zna datę 1989 r. • zna postaci: Leszek Balcerowicz, Wisława Szymborska, Andrzej Wajda, Roman Polański, Krzysztof Kieślowski • podaje przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. • zna daty: 1999 r., 2004 r. • zna postaci: Jan Nowak-Jeziorański, Zbigniew Brzeziński • wymienia sąsiadów III RP 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia związane z okresem Jesieni Narodów • rozumie pojęcie aksamitnego rozwoju • wymienia główne przyczyny, dla których doszło do zmian geopolitycznych na mapie Europy • rozumie pojęcia: lustracja, SLD, PSL, PiS, PO • wymienia najważniejsze zmiany wprowadzone przez rząd Tadeusza Mazowieckiego • rozumie pojęcia: gospodarka rynkowa, restrukturyzacja, prywatyzacja, inflacja • wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza • wskazuje trudności, jakie pojawiły się w trakcie realizacji planu Balcerowicza • rozumie pojęcia: Trójkąt Weimarski; Trójkąt Wyszehradzki, Grupa Wyszehradzka 	<p>na upadek rządów komunistycznych w krajach bloku wschodniego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie kraje objęte wydarzeniami Jesieni Narodów • omawia proces demokratyzacji na terenie Węgier, NRD, Czechosłowacji i Bułgarii • opisuje wydarzenia związane z rewolucją w Rumunii • wskazuje na mapie nowo powstałe państwa • opisuje okoliczności odzyskania niepodległości przez kraje bałtyckie • omawia wydarzenia związane z rozpadem Jugosławii • omawia zmiany na polskiej scenie politycznej na początku lat 90. • omawia sytuację gospodarczą Polski w momencie przejścia rządów przez gabinet Tadeusza Mazowieckiego • omawia przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 	<p>i Węgier</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak doszło do powstania Wspólnoty Niepodległych Państw • porównuje okoliczności rozpadu ZSRS, Czechosłowacji i Jugosławii • charakteryzuje przemiany ustrojowe w latach 1989–1997 • charakteryzuje najważniejsze treści zawarte w Konstytucji III RP • porównuje modele gospodarki polskiej przed i po 1989 r. • charakteryzuje życie kulturalne III RP • dostrzega znaczenie i konsekwencje opuszczenia Polski przez wojska rosyjskie • charakteryzuje stosunki Polski z nowymi sąsiadami 	<p>zmian geopolitycznych na mapie Europy u schyłku XX w. oraz dostrzega szanse i zagrożenia z nich wynikające</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje przemiany obozu politycznego wywodzącego się z Solidarności • analizuje, dlaczego Polska pod koniec XX w. wciąż znajdowała się na niższym poziomie rozwoju gospodarczego niż kraje zachodnie • ocenia politykę zagraniczną III RP
--	--	--	---	---	---	---

				<p>1989 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie sąsiadów III RP, członków Trójkąta Weimarskiego, Trójkąta Wyszehradzkiego i Grupy Wyszehradzkiej • omawia główne etapy integracji Polski ze strukturami NATO • omawia główne etapy integracji Polski z UE		
--	--	--	--	--	--	--

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
aktywność, sprawdzian, zadanie domowe, odpowiedź ustna

.....

Nauczyciel Historii
Jakub Szeliga